

CORTES – VÝNOSNÁ LINIOVÁ ODRŮDA ŘEPKY OZIMÉ

CORTES – yielding line variety of winter oilseed rape

Ivana MACHÁČKOVÁ, Kateřina BĚLSKÁ

SELGEN

Summary: Line variety Cortes comes from breeding station in Chlumec Cidlinou. It has excellent overwintering ability, which was confirmed in the winter 2011/2012, when temperatures fell repeatedly far below the freezing-point (up to -24°C) without snow cover. Typical are lower, richly branching plants, with very early start of flowering and longer flowering time. Cortes is one of the most powerful varieties, which exceeded the control line varieties from 100 to 106 % throughout the state examinations. It has a high oil content of 46.7 %, the minimum content of erucic acid and low glucosinolate content.

Key words: winter oilseed rape, variety, overwintering, yield, Cortes

Souhrn: Liniová odrůda Cortes pochází ze šlechtitelské stanice v Chlumci nad Cidlinou. Má výbornou schopnost přezimování, což se potvrdilo v zimě 2011/2012, kdy klesaly teploty opakovaně hluboko pod bod mrazu až k -24°C bez sněhové pokrývky. Typické jsou bohatě větvičí rostliny s nižším vzrůstem, velmi raný nástup květu s delší dobou kvetení. Z hlediska výnosu Cortes patří mezi nejvýkonnější odrůdy, po celou dobu státních zkoušek překonával kontrolní liniové odrůdy od 100 – 106 %. Má vysoký obsah oleje 46,7 %, minimální obsah kyseliny erukové a nízký obsah glukosinolatů.

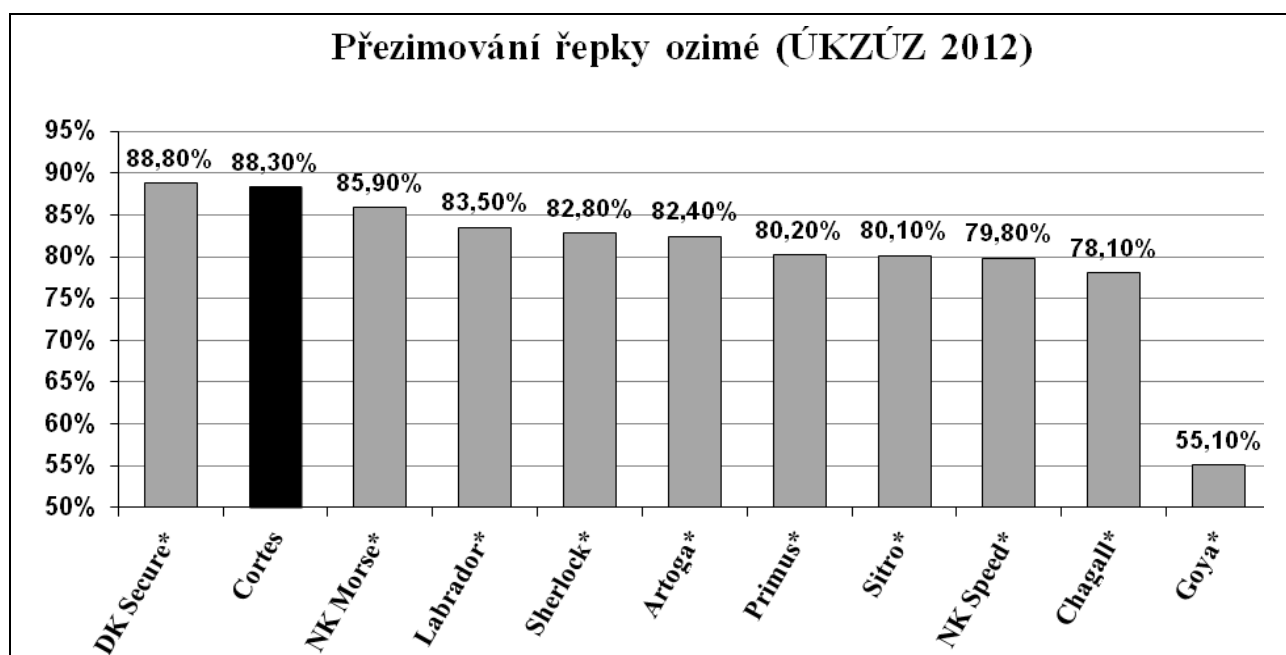
Klíčová slova: řepka ozimá, odrůda, přezimování, výnos, Cortes

Na jaře roku 2012 firma SELGEN, a. s. uvedla na trh novou řepku ozimou s názvem Cortes. Tato liniová odrůda je výsledkem práce šlechtitelů na stanici v Chlumci nad Cidlinou. Cílem dlouhodobého šlechtitelského procesu bylo splnit současné náročné požadavky pěstitelů řepky. Zejména výkonnost, kvalitu semene, bezproblémové přezimování a dobrý zdravotní stav.

Rychlý podzimní vývoj této odrůdy a výborná pokrývnost listové růžice jsou zárukou dobře zapojeného porostu připraveného na zimní období. Jeho vysoká odolnost k vyzimování se výrazně potvrdila v zimě 2011/2012, kdy ve státních zkouškách ÚKZÚZ v S-sortimentu patřil Cortes mezi odrůdy s nejlepším přezimováním. Z hlediska mezerovitosti porostů byl dokonce nejlepší ze 74 zkoušených odrůd.

Pro odrůdu Cortes jsou typické bohatě větvičí rostliny s nižším vzrůstem (cca 138 cm), což zároveň znamená sníženou potřebu hnojení dusíkem pro růst zelené hmoty. Díky své výšce má také výbornou odolnost proti poléhání před sklizní. Dalším znakem této odrůdy je velmi raný nástup květu, přičemž doba kvetení je delší. Tato vlastnost umožňuje dostatečně dlouhou dobu pro opylení i při nepříznivém průběhu jara. Dle zralosti je Cortes řazen na hranici poloraných a polopozdních odrůd, s dosažením zralosti za 202 dny.

Z hlediska výnosu Cortes patří mezi nejvýkonnější odrůdy. Po celou dobu státních zkoušek překonával kontrolní liniové odrůdy od 100 – 106%. Na části lokalit, s méně příznivými podmínkami pro řepku, dosáhl lepších výsledků, než některé hybridy. Pro jeho plasticitu je doporučena rajonizace do všech oblastí pěstování řepky.

* kontrola

Výnos semene na průměr standard (ÚKZÚZ)

odrůda	t/ha					%				
	2009	2010	2011	2012	průměr	2009	2010	2011	2012	průměr
CORTES	5,17	4,63	5,03	4,82	4,91	103	104	100	101	102
LABRADOR*	5,02	4,57	5,04	4,73	4,84	100	102	100	99	100
LADOGA*	4,94	4,63	5,04	4,64	4,81	98	104	100	98	100
CHAGALL*	5,13	4,19	4,98	4,89	4,80	102	94	99	103	100

K vysokým výnosům přispívá také velká HTS (6 g) a vyrovnaný zdravotní stav. Předností je dobrá odolnost ke všem významným chorobám řepky. Je třeba zdůraznit vyšší odolnost fomové suché hnilobě a sklerotiniové hnilobě. V těchto znacích Cortes převyšoval kontrolní odrůdy po celou dobu zkoušení. Důležitým výnosovým parametrem je i mimořádná olejnatost - 46,7%. Ta, spolu s výnosem semene, zajišťuje vysoký výnos oleje z hektaru. V kvalitativních parametrech vyniká minimální obsah kyseliny erukové a nízký obsah glukosinolátů.

Výsledky pokusů korespondují se zkušenostmi z praxe. Cortes byl již na podzim v roce 2011 zaset na několika provozních a množitelských plochách. Zde se potvrdila výborná schopnost přezimování, kdy na všech lokalitách teploty klesaly opakovaně hluboko pod bod mrazu až k -24°C bez sněhové pokrývky.

Porosty dokázaly po zimě rychle zregenerovat, takže nedošlo k žádným větším výpadkům ve výnosech. Ty se pohybovaly od 3,1 t/ha do 4,7 t/ha.

Pěstitel, lokalita:

Ing. Zoubek Střevač, Jičínsko - 3,5 t/ha na 6 ha

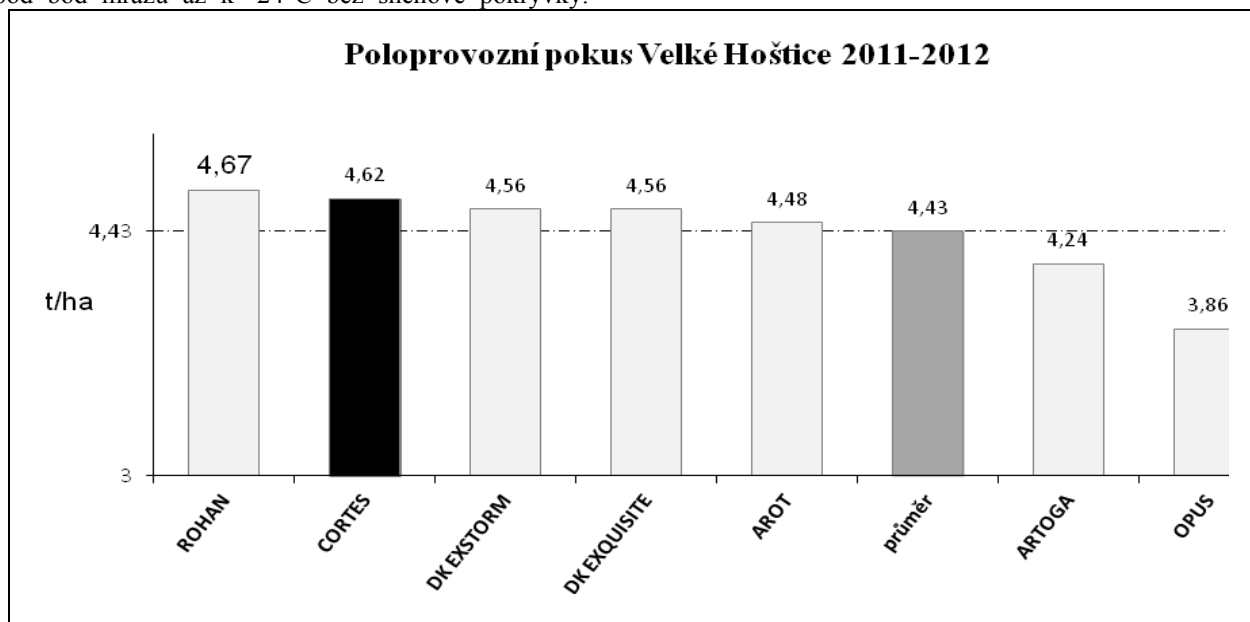
FADIS OSIVA s.r.o., Horšovský Týn – 3,1 t/ha

na 30 ha

FARMÁŘ s.r.o., Křovice, Dobruška – 4,7 t/ha

na 22 ha

V poloprovozních pokusech ČZU obstál Cortes dobře, udržel se na 100% relativního výnosu v celkovém hodnocení všech použitelných lokalit. Mezi liniovými odrůdami zaujímal přední pozice. Vynikl zejména v Humburkách, kde ve standardním systému výnos činil 108,6% a v diagnostickém 105,7% na průměr pokusu. Výborně dopadl i v poloprovozu ve Velkých Hošticích.

Ve Svazových pokusech pěstitelů a zpracovatelů olejnin měl Cortes výsledky nadprůměrné. Byl zařazen do sortimentu B, ve kterém bylo výnosově hodnoceno 7 lokalit z celkových 14. S relativním výnosem 101% na průměr pokusu úspěšně konkuroval hybridům a mezi liniemi byl opět na špici.

I v dalších poloprovozních pokusech obstál Cortes na výbornou. V Březové se umístil na 10. místě z celkových 53 odrůd se 105% výnosem, v Agrodružstvu Klas Křičeň to bylo 102%, v Lošticích 100%, v Pet-

řvaldu 101,6% a v ZOD Hlavnice dokonce 114,85% a zde se stal nejvýnosnější odrůdou celého pokusu.

Cortes se představil jako kvalitní odrůda, která byla vyšlechtěna v Česku a je velmi dobře přizpůsobena k pěstování v našich podmínkách. Důkazem toho, že se české šlechtění ubírá správným směrem je i další novinka mezi liniovými odrůdami. K registraci je připravena odrůda pod názvem Rescator, která se řadí k vysoce výkonným řepkám nízkého typu s výbornou odolností poléhání, vysokou mrazuvzdorností (85% přezimování v zimě 2011/2012) a vysokým obsahem oleje na úrovni 48 %.

Kontaktní adresa

Ivana Macháčková, Kateřina Bělská, SELGEN a.s., Chlumeč nad Cidlinou